

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodiêre

Complectens Sanctos Mensivm Novembris Et Decembris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10263

Martyriu[m] S. Dalmatij episcopi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77423)

Cassianus, vir qui ab infantia fuerat educatus apud diuinum Sabam, & in pulchra illius disciplina pulcherrimè institutus, & factus sacerdos maxime Lauræ. Qui cum decimum mensem implèsset in administratione, & deinde ex hac vita excessisset, Cononi post ipsum mandant monachi Præfecturam. Mandant verò Deo, vt arbitrator, monachorum animos ad hoc mouente. Fuit enim vir ille summè respicèns, & rectis dogmatibus, & omni virtute & recte factis. Qui etiam in præfectura vltus est magna cura & diligentia. Nam & eos, qui illinc recesserant eieci ab Origenistis, patres rursùs collegit, & Lauram, quæ à frequentibus illis tumultibus & bellis hæreticorum iam inclinata fuerat in genua, mox erexit, & veluti renouauit.

Cap. 109.
V. Synodus
ecumenica

Post hæc cum sancta & œcumenica quinta synodus congregata fuisset Byzantiæ, Theodorus Mopsuestia, & Origenes, & vnà cum his impia de præxistentia & re-stitutione dogmata, generali fuerunt subiecta anathemati: & sic hæreticis deinceps omni ablata libertate loquendi, diuini Sabæ Lauræ, & vniuersa ferè cum eis Palestina, vicèsimotertio anno post illius mortem, à grauib. hæresibus, & temporis acerbitate & iniquitate respirarunt, & quietam deinceps & tranquillam vitam egerunt, gratia & benignitate Domini nostri Iesu Christi: Cum quo patri simul cum sancto spiritu sit gloria & potentia, nunc & semper, & in secula seculorum, Amen.

SURJ

gber
nober
RVIT
5

MARTYRIVM GLORIOSI MARTYRIS DALMATII EPISCOPI, PER HIERONYMV M VIDAM CREMONENSEM, Albæ Episcopum, Heroico carmine conscriptum. Habetur in operibus eius.

5. Decbris.

ECte nos tacitum, inditumve relinquere fas est,
Nec finire ire tuos sine carmine Dalmati honores,
Quos tibi ritè die memores redeunt nouamus.
Huc ades, o quondam clarum iubar, addite celo
Post tantas vitæ arumnas, post mille labores,
Et quos insigni es perpeffus morte dolores
Pro Christi decore, & veræ pietatis amore.
Huc ades, & festas quas lati ereximus aras
Inter & Eridani ripas, & fluminis Ollij,
Dexter adi, populi que tua prece vota secunda,
Seu Rhodani te gens halantibus inuocat aris

S. Dalmati-
us permul-
tos in Ita-
liæ, Germa-
niæ, & Gal-
liæ finibus
conuertit.

Accola, quam quondam in tenebris, & nocte iacentem
Erexti, verumque dedisti cernere lumen,
Omnem luce noua, radijsque recentibus oram
Perfundens, dictis que hominum fera pectora lustrans,
Seu Ligurum extremis tener inclyta finibus Alba.
Quandoquidem haud procul indè ferunt te lucis inisse
Limina, & in Tanari ripa vagisse sonantis.
Mox charam implèsti meritis ingentibus urbem
Celsa docens rectas ad sidera tollere menteis:
Nec potiùs te Ticini liquidissimus amnis
Derineat, sed es ve iuuet cognominis urbis,
Quam pater imperijs sacris placidissimus olim
Rexisti gentis custos, templique sacerdos.
Illuc, credo equidem, fumant maioribus aris
Templa tibi, quæ quondam atani eduxere sub astra
Indigenæ tua mirati immortalia facta.
Illi iure quidem hæc memores, visuque coacti:
Nos verò, quos longè alia regione remotos
Vix tantorum operum tenuis famæ attigit aura,
Ad nomen tibi præcipuos largimur honores.
Spontè autem: non diues opum, non aris abundans
Stat pagus, sed enim pietate in teque, fideque
Nulla fasellifero certauerit ora Paderno.
Nulla tuas tendat meliùs gens dicere laudes.

S. Dalmati-
us ecclesiæ
Papiensis
olim Anti-
stites.

Nam

Nam simul ac latum in cœtum conuenimus omnes,
 Foemina, virque choros agimus, tuaque in clytra facta
 Acquamus caelo. Responfant densa salicta
 Vndique, & aërea recinit de turre Cremona
 Armipotens, gaudetque procùl pietate fuorum.
 Primus ego ante aras vates, vicique sacerdos
 Carmina mille cano, totidem plebs consona reddit.
 Primò ipsam vt meritis præfens deuin xeris Albam,
 Expulerisque adytis mentitos numina diuos
 Indigetes, verumque Deum detexeris vrbi
 Implentem maria, ac terras, cœlumque profundum
 Concinimus. tum vt tota tuis vltroque citroque
 Gallia præberit faciles hortatibus aures
 Admirata hominem supra te plurima vbi que
 Posse Deo plenum, vanasque reliquerit aras,
 Estimulaera, Deum falsos reddentia vulsus,
 Sparferis vt veri diuinos numinis haustus
 Per populos in corda, animosque in nube iacentis
 Obscure illustrans monitis erexeris aureis
 Ad sanctum iubar, immensique ad luminis ignes,
 Omnia per terras quæ latè fama canebat.
 Hoc te Ticini gens accola nomine tanto
 Præfecit diuumque adytis, morumque magistrum
 Haud vrbi indecorem summo insigniuit honore,
 Multa vbi mira olim superum regnator ab alto
 Te poscente hominum solitas superantia vires
 Edidit. obstupuit regio ad miracula rerum.
 Tu varijs ope diuina de casibus agros
 Mortales nulla eripuisti præditus arte.
 Tu vocem furdis, tu lucem lumine caelis
 Reddis, & in media positos iam morte, relictosque
 Erigis. elatos tu præca ad munera vitæ
 Restituis, animasque in frigida membra reponis,
 Tu ductori Italo, cum te miser imploratum
 Finibus aequorea venisset ab vsque Rauennæ,
 Incolumem ac validum prædixi viuere natum,
 Quem modò discedens agrum, mortique propinquæ
 Luctantem, & superis propè sanctum liquerat auris.
 Addimus innumeros, quos nocte dieque labores
 Pro superum decore, & vera pietate tulisti:
 Quot casus, quot per mortes, per quanta pericla
 Iueris, aut diros quoties euaseris enses.
 Ipse aderat pater omnipotens, teque ocyus vsque
 Ceu fuluarum auium subuictum insignibus alis
 Omnibus eripiens seruabat casibus vltro.
 Huius ope instantem fugeres cum protinus hostem,
 Ticinum, pleno tibi qui se obiecerat aluco,
 Transisti suspensus, iterque impunè tulisti
 Aëra per, fluctusque supra sine ponte, sine vllis
 Nauigijs rapide correptus turbine nubis
 Ocyor aut Euri pennis, aut fulminis igni,
 Nec te oculis potuere sequi trans flumina, donèc
 Conspectere amnis ripa vltiore canentem
 Cœlicolum tanto grates pro munere Regi.
 Talia frustrati viderunt multa, nec vnquam
 Gens infesta tuum potuit contingere corpus,
 Donèc purpurea emeritum insignire corona
 Ompotens statuit pater, è tenebrisque vocare

Ecce 3

Iucun-

Turris clui-
 tatis Cre-
 monæ tori-
 us Italiae a-
 titima.

Prædicat
 Albenibus
 S. Dalmati-
 us fidem
 Christianã.

Multis cla-
 ret miracu-
 lis.

Rauennatis
 cuiusdam
 filium pri-
 stine iantra-
 tire restituit.

Multa pro
 Christo pa-
 titur aduer-
 sa.

Transit flu-
 men per aë-
 rem Dei au-
 xilio, siccis
 pedibus.

TULLS

Ab infidelibus
Papie capitur &
destrucatur.

Post eadem
logo tempore
mastr vius
truncus corporis
ei? quo signo
multi conuertebatur

Mos Italianus,
in exorandis
altaris, & Sanctorum
imaginibus.

Inuocat
Sanctum
auctor, pro
sua & patrie
salute.

Incundam ad lucem semper florentis Olympi.
Tum demum ipsius Ticini in litore captum
Spontè ferunt gladio colla obiecisse secunda,
Et nil mutato lætum isse ad funera vultu.
Nec commune tamen fuit, aut sine numine lethum.
Nam caput exectum penitus ceruice cadendo
Blandum nomen adhuc seruantis cuncta sonabat,
Et longo erectus tenuit se tempore truncus,
Viuus adhuc veluti vigor & vis pristina adesset:
Quo monstro attoniti crndeli cæde madentes
Agnouere Deum, veniamque immanibus ausis
Orantes verum tenebris hausere fugatis,
Omnia quæ in numerum memores altaria circum
Dicimus. hic nullus, qui non mihi succinat, ordo est,
Nulla tuis quæ non titulis indulgeat aras.
Nempe tibi primos pueri, mixtæque puellæ
Semper vere legunt flores, & cerea cantu
Dona ferunt, varijsque onerant altaria frugum
Primitijs de more, viri, matresque, suorum
Ipse etiam tibi dant operum restantia fructum
Munera, bombycum folles, lini que maniplos
Enodis, albumque oculo nigrante fasellum.
Tu populi præsens vota audis ritè vocatus,
Aueris que tuis precibus mala plurima genti,
Concilians nobis auersum crimine nostro
Cælestium Regem, & quodcunque piacula pubis
Insecere, tuo tu diluis ipse fauore,
Et tua, qua multum polles, nos gratia seruat.
Nunc verò si nostræ ynquam fuit vlla salutis
Cura tibi, aut nostri si te mouere labores,
Nunc, ô nunc pater, auxilio, nunc munere nobis,
Est opus alme tuo, tantis occurre periclis,
Quæ nostris, nisi pulsa vetes, ceruicibus instant.
Inter se Reges aduersi bella lacestunt:
Militis ipsi inopes nos semper prætereuntis
Præda sumus: nostros manus est externa labores.
Adspice nos, & tanta tuis dispendia pelle.
Vitam inopem nostro liceat tolerare labore,
Solari que famem, paruasque educere natos.
Si quid præterea in nostris fraudisve, dolive est,
Corrige tu, & meliorem animum prece suffice genti.
Nos furto nihil inter nos carpamus avari
Diues quisque suo: pateant noctesque, diesque
Prædia nostra: domus nullo custode relicta
Nullos nocturno metuant neque tempore fures.
Ipsi iam culmis sint tuti arentibus agri,
Prataque, siluæque, & pictis vineta racemis.
Surripiant nec iusta auidi plus parte coloni.
Assuescant que satis dominorum inhibere iuencos,
Spontè sua pactos nec agro subducere sulcos.

De hoc martyre plura habentur, vel certè eadem, infra in Vita SS. Valentini,
Concordij & fociorum, quare 16. Decembris.

VITA

SURI

gber
Nobis

RVIT

5